

14. ZADATAK

Procijeniti koeficijente kompresibilnosti i fugacitivnosti **ekvimolarne** smjese etena(1) i etana(2) pri temperaturi od 273 K i tlaku od 30 bar. Prepostaviti da se plinska smjesa pri tim uvjetima vlada prema Soave-Redlich-Kwongovom modelu.

Parametre smjese računati prema pravilima miješanja, a polinomni oblik funkcije, $z=f(z)$, riješiti Newton-Gossetovim postupkom.

Provjeriti fazno područje, odnosno potvrditi stabilnost faza.

Podaci:

	T_K/K	p_K/atm	ω
eten(1)	282,4	50,4	0,089
etan(2)	305,4	48,8	0,099

unakrsni parametar $k_{12}=0$

SOAVE REDLICH KWONG (1972)

Jednadžba

$$\begin{aligned}
 p &= \frac{RT}{v - b} - \frac{a\alpha}{v(v + b)} \\
 v^3 - \frac{RT}{p}v^2 - \left(b^2 + \frac{RTb}{p} - \frac{a\alpha}{p} \right)v - \frac{a\alpha b}{p} &= 0 \\
 z^3 - z^2 - \left(\frac{b^2 p^2}{R^2 T^2} + \frac{bp}{RT} - \frac{a\alpha p}{R^2 T^2} \right)z - \frac{a\alpha bp^2}{R^3 T^3} &= 0 \\
 z^3 - z^2 + (A - B^2 - B)z - AB &= 0
 \end{aligned}$$

Parametri

$$\begin{aligned}
 a &= \frac{\Omega_a R^2 T_k^2}{p_k} & b &= \frac{\Omega_b R T_k}{p_k} \\
 \Omega_a &= \frac{1}{9(2^{1/3} - 1)} = 0,427480 & \Omega_b &= \frac{(2^{1/3} - 1)}{3} = 0,086640
 \end{aligned}$$

$$\alpha = \left(1 + \kappa \left(1 - \sqrt{T_r}\right)\right)^2$$

$$\kappa = 0,48508 + 1,55171\omega - 0,15613\omega^2$$

$$\text{vodik: } \alpha = 1,202 \exp(-0,30288T_r)$$

$$A = \frac{a\alpha p}{R^2 T^2} = \frac{\Omega_a \alpha p_r}{T_r^2} \quad B = \frac{bp}{RT} = \frac{\Omega_b p_r}{T_r}$$

SMJESE REALNIH PLINOVA

**Pravila miješanja
Soave-Redlich-Kwong**

$$a = \sum_i \sum_j y_i y_j (aa)_{ij}$$

$$b = \sum_i y_i b_i$$

$$A = \sum_i \sum_j y_i y_j A_{ij}$$

$$B = \sum_i y_i B_i$$

Dvokomponentne smjese

$$\begin{aligned} (a\alpha)_M &= (a\alpha)_{11} y_1^2 + (a\alpha)_{12} y_1 y_2 + (a\alpha)_{21} y_2 y_1 + (a\alpha)_{22} y_2^2 = \\ &= (a\alpha)_1 y_1^2 + 2(a\alpha)_{12} y_1 y_2 + (a\alpha)_2 y_2^2 \\ (a\alpha)_{11} &= (a\alpha)_1 \quad (a\alpha)_{22} = (a\alpha)_2 \quad (a\alpha)_{12} = (a\alpha)_{21} \end{aligned}$$

$$b = b_1 y_1 + b_2 y_2$$

Unakrsni parametri

Soave Redlich Kwong

$$(a\alpha)_{12} = (1 - k_{12}) \sqrt{(a\alpha)_1 (a\alpha)_2}$$

Newton-Gosset (SRK)

$$f(z) = z^3 - z^2 + (A - B^2 - B)z - AB$$

$$f'(z) = 3z^2 - 2z + (A - B^2 - B)$$

Početne pretpostavke:

$$z^V = 1 \quad z^L = B$$

Konačna rješenja za koeficijent fugacitivnosti smjese:

$$\nu^V = \frac{z^V RT}{p} = \frac{0,658708 \cdot 8,314 \cdot 273}{30 \cdot 10000} = 1,83238 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3 \text{mol}^{-1}$$

$$\ln \varphi^V = \ln \frac{\nu^V}{\nu^V - b} + \frac{a\alpha(T)}{bRT} \ln \frac{\nu^V}{\nu^V + b} + (z^V - 1) - \ln z^V$$

$$\nu^L = \frac{z^L RT}{p} = \frac{0,116739 \cdot 8,314 \cdot 273}{30 \cdot 100000} = 6,31281 \cdot 10^{-5} \text{ m}^3 \text{mol}^{-1}$$

$$\ln \varphi^L = \ln \frac{\nu^L}{\nu^L - b} + \frac{a\alpha(T)}{bRT} \ln \frac{\nu^L}{\nu^L + b} + (z^L - 1) - \ln z^L$$

Parcijalne fugacitivnosti komponenata:

$$\ln \hat{\phi}_i = \frac{b_i}{b_M} (z - 1) - \ln \left[z \left(1 - \frac{b_M}{v} \right) \right] + \frac{1}{b_M RT} \left(\frac{(a\alpha)_M b_i}{b_M} - 2 \sum_j y_j (a\alpha)_{ij} \right) \ln \left(1 + \frac{b_M}{v} \right)$$

TREBA TESTIRATI PARCIJALNE
FUGACITIVNOSTI KOMPONENTA.

Može se dogoditi da je parcijalna fugacitivnost za jednu komponentu viša u parnoj, a za drugu u kapljevitoj fazi. Uspostavlja se fazna ravnoteža para-kapljevina s različitim sastavima parne i kapljevite faze! Problem stabilnosti rješava se na drugačiji način nego za čistu komponentu!